

'De manier
waarop Jensen ons
met Oxen kennis
laat maken is
indrukwekkend.'

- TROUW

JENS HENRIK JENSEN

OXEN

THRILLER

DE SCHADUW
MANNEN

Over het boek

Niels Oxen, de hoogst gedecoreerde soldaat die ooit diende in het Deense leger, woont en werkt onder een valse identiteit op een viskwekerij in Jutland. Hij is paranoïde en lijdt aan verschrikkelijke nachtmerries. Hij verbergt een persoonlijk geheim dat hem op de been houdt, maar dat hem ook zijn leven kan kosten.

Dan wordt de directeur van een kasteelmuseum dood gevonden in de zaal van het kasteel waar vroeger het zogeheten 'Danehof' samenkwam – een mythische kring van invloedrijke mannen in Denemarken, een groepering die vele eeuwen teruggaat.

De moord vormt het startschot voor een reeks schokkende gebeurtenissen. Slechts enkelen vermoeden dat er een connectie is met Oxen. Een van hen is zijn voormalige partner van de Inlichtingendienst, Margrethe Franck. Zij is al meer dan een jaar op zoek naar Oxen.

Als ze hem eindelijk vindt, bezegelt ze daarmee zowel zijn lot als het hare...

Opeens vormt Oxen het doel van een klopjacht. Oxen en Franck slaan opnieuw de handen ineen tegen de machtige mannen in de schaduw van de macht.

De pers over Jens Henrik Jensen

'*De hondenmoorden* is in spanning en snelheid een thriller die boven het gemiddelde Scandinavische aanbod uitstijgt.' – *Trouw*

'Dit is er weer zo eentje, zo'n Deense thriller die je niet meer weg kunt leggen. Lezen met je oorwarmers op.' – *Veronica Magazine*

Over de auteur

Jens Henrik Jensen (1963), auteur en journalist, schreef al diverse thrillers voordat hij definitief doorbrak met *De hondenmoorden*, het eerste deel in zijn Oxen-trilogie. Met het tweede boek over de getraumatiseerde oorlogsveteraan Niels Oxen vestigde hij definitief zijn naam bij de top van de Deense thrillerschrijvers. De boeken van Jensen verschijnen in diverse Europese landen.

Van dezelfde auteur

De hondenmoorden – Oxen 1

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Jens Henrik Jensen

De
schaduwmannen

Oxen 2

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel

De mørke mænd

© Jens Henrik Jensen og JP/Politikens Hus A/S 2014

Vertaling

Corry van Bree

Omslagbeeld

© Arcangel/Ingrid Michel

Omslagontwerp

Studio Jan de Boer

© 2016 A.W. Bruna Uitgevers, Amsterdam

ISBN 978 94 005 0579 7

NUR 305

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeelvoudingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

De rat bevond zich aan de rand van de maan, dik en verwaand. Zijn silhouet tekende zich haarscherp af tegen de bleke schijf aan de sterrenhemel. De coulissen die zijn wereld omlijstten verzezen zwart en gekarteld. Ze bestonden uit enorme douglassparren en sitkasparren die in een rij waren opgerukt, en in het oosten stonden kale lariksen in het gelid.

Hij zat daarboven onbeweeglijk als een grootmogol en genoot van zijn rijk onder de sterren. Hij verlaagde zich er niet toe om ook maar een vluchtige blik te werpen op de armzalige gedaante die op de vloer lag.

Zijn ogen gingen met tegenzin open. Hij zweefde door de tijd, van plaats naar plaats. Zijn vermogen om meteen klaarwakker te zijn, een kostbare reddingslijn die was ontstaan door de vele jaren op gevaarlijk terrein, was verzwakt.

Hij lag doodstil en liet zijn zintuigen de duisternis absorberen. Hij keek omhoog en zag de rat.

Pas toen hij bewoog en het stro ritselde veranderde het beest voor de maan van houding, trippelde demonstratief langzaam en beledigd over de hanenbalk en verdween.

Het landschap baadde in zilver licht. Zover het oog reikte zag hij bassins en fonteinen. Hij was terug in het Peterhof van tsaar Peter de Grote. Vreemd...

Zijn oogleden werden zwaar en gleden dicht.

Een onduidelijk geurspoor golfde op een plek in zijn onderbewustzijn. Jasmijn en ochtendseks...

Peterhof, het Russische Versailles, in de buurt van Sint-Petersburg. In augustus. Hij hoorde haar schaterlach. De ringen glansden en voelden ongewoon aan hun vingers. Birgitte in een dunne katoenen jurk in het tegenlicht bij de Finse Golf. 'Tot de dood ons scheidt.'

Hij sperde zijn ogen open en kwam op één elleboog overeind.

Ja, er was een kanaal in het vlakke decor, er waren een aantal basins en op meerdere plekken spotten fonteinen met net geslagen zilver, maar...

Hij liet zich zwaar terugvallen op het stro. Een zwakke stank van uitwerpselen bereikte zijn neusgaten. En de fonteinen moesten van goud zijn. Een tsaar stelde zich niet tevreden met zilver.

Hij ging met een ruk rechtop zitten, in de realiteit. Er ontbraken meerdere planken in de kopmuur en het tochtte hevig in de schuur. Hij deed de capuchon van de slaapzak omhoog en trok hem dicht. Het was ijskoud, rond het vriespunt. De kou dempte de stank gelukkig.

Bij het struikgewas rechts voor het kanaal kon hij een handvol grazende schapen onderscheiden. Zij waren het natuurlijk die in het stro hadden gepoept. Afgezien daarvan was de berg stro droog en behaaglijk. Hij had op ergere plekken geslapen. Veel erger. Veel gevaarlijker.

Een paar honderd meter verderop aan zijn rechterkant stond een kleine witgepleisterde woning. Er schenen strepen licht uit de kleine ramen, maar verder was er geen teken van leven.

Sint-Petersburg hoorde bij een ver verleden.

Hij keek weer uit over het landschap, dat nu naakt in het licht van de erkenning lag. De viskwekerij in het kleine dal en zijn slaapplek onder het plaatijzeren dak waren de tegenwoordige tijd. Het was een constatering, zonder pijn, zonder iets. Hij bevond zich in Midden-Jutland, tussen Brande en Sønder Felding. Het kanaal kwam niet uit in de Finse Golf, maar in de rivier de Skjern, en de fonteinen spotten geen zilver, maar voorzagen het water van zuurstof voor de forellen.

Gisteren had hij overnacht in een graanschuur in de buurt van Nørre Snede, en alleen de goden wisten waar hij morgen zou slapen.

Nu pas bedacht hij dat deze avond geen gewone avond was. Dit was een balansavond. Het was een moment waarop je je eigen mentale kas kon opmaken. De koningin deed het, de premier deed het, en de gedachte had hemzelf geschampt als een projectiel.

Het was oudejaarsavond.

Hij drukte op het lichtknopje van zijn horloge. 23.57 uur. Het had geen verschil gemaakt als hij tot na de jaarwisseling had geslapen, maar nu was hij wakker. Over minder dan drie minuten zouden de stadhuis-klokken in Kopenhagen luiden. Hij keek weer om zich heen. Het was

hier zo stil dat het te horen zou zijn als er een pluusje van de schapen in de verte zou vallen.

In Birgittes familie was het traditie om het nieuwe jaar in te springen van stoelen en krukjes terwijl ze elkaars handen vasthielden. Dat soort fantasie en lef hadden ze in zijn familie niet gehad. Ze hadden besloten om altijd te springen, Birgitte en hij. En ze hadden ook een paar jaar met Magnus tussen hen in gesprongen.

Een groot gevaarte schoot door de lucht naar zijn schuur. Het geluid was heel karakteristiek, het 'swoosj' van veren, het worstelen met de luchtweerstand. De uil vloog het nieuwe jaar binnen. Hij wilde op een tak gaan zitten om te braken, waarmee hij niet veel verschilde van veel anderen deze nacht.

Zo meteen zou het meisjeskoor van de Deense staatsomroep DR *Vær velkommen Herrens år* zingen. Champagne, rinkelende glazen en schuimtaart. Dronken mannen en vuurwerk en in de kleine uurtjes een kort lontje. Hij was zo geweest. Veel te vaak.

0.00 uur. Vanaf de omringende boerderijen werden vuurpijlen afgeschoten. Ze explodeerden hoog in de lucht en hulden de nachthemel in gouden en zilveren stof, terwijl een paar harde knallen de duisternis verscheurden. Hij had een hekel aan vuurwerk.

Hij constateerde lichtelijk verbaasd dat er niemand uit de kleine witgepleisterde woning kwam. Niemand die naar buiten ging om vuurpijlen af te steken. Bij de eigenaar van de viskwekerij werd waarschijnlijk binnen in de warmte geproost. Misschien sprongen ze ook het nieuwe jaar in terwijl ze elkaars handen vasthielden?

Hij liet zich weer in het zachte stro vallen en deed zijn ogen dicht.

De maan was niet meer vol. Hij werd nu deels bedekt door een wolkenlaag, en daardoor was de duisternis veel compacter dan die om middernacht was geweest. Dat was zijn allereerste waarneming toen hij zijn ogen weer opendeed. Deze keer was hij meteen wakker. Hij had licht en onrustig geslapen, gekweld door oude angsten.

Instinctief drukte hij op de knop van zijn horloge. 2.43 uur, hij had nog niet eens drie uur geslapen.

Hij hoorde hoe een motor werd uitgezet, en een paar koplampen doofden in de bescherming van een rij kleine sparren. Hij was waarschijnlijk wakker geworden door de auto. Wie arriveerde er zo laat nog? De eigenaar van de viskwekerij en zijn vrouw waren naar bed

gegaan. De ramen van de woning waren donker.

Hij lag stil te luisteren. De rat zat weer op de hanenbalk, deze keer als een onduidelijke schaduw. Twee autoportieren gingen zachtjes dicht. Hij hoorde voetstappen op het grind achter de schuur en de kleine rij houten stallingen ernaast.

De rat stoof angstig weg. Hij ging rechtop zitten en tuurde in de duisternis. Zijn hart begon sneller te kloppen.

Twee zwarte schaduwen werden links van hem zichtbaar. Ze naderden de woning langzaam. Op maar één plek scheen licht, van een tl-buis die halverwege aan een telefoonpaal hing.

Een wolk dreef bij de maan vandaan. Hij zag dat het twee mannen waren. De een was lang, de ander gedrongen. Ze liepen aarzelend naar de woning, zoals je doet als je op onbekend terrein bent.

De twee mannen slopen de laatste meters naar de woning. De een legde zijn hand voorzichtig op de deur, de ander keek door de ramen naar binnen. Daarna liepen ze naar het raam dat het dichtst bij de voordeur was. Vlak daarna hoorde hij een zachte knal, de haken werden blijkbaar van het raam gehaald, en de lange man hielp zijn makker door het open raam naar binnen. Even later werd de deur van binnen uit geopend en verdween de lange man in de woning.

Hij vloekte en ergerde zich een fractie van een seconde omdat hij niet in de vuurwerkdamp op het Rådhusplein in Kopenhagen stond.

Het was een vervelende situatie, een verdomd lastige situatie voor een man die het liefst onzichtbaar wilde zijn.

Hij ritste de slaapzak open, kroop op het stro en kwam langzaam overeind, nog steeds met zijn blik op de woning gericht. Binnen zag hij een zwak lichtschijnsel, vermoedelijk van de zaklampen van de twee inbrekers.

Hij aarzelde. Als hij heel stil onder de beschutting van het afdak zou blijven staan, zou deze externe dreiging vanzelf verdwijnen. De twee mannen zouden iets stelen en stil vertrekken, met de gestolen goederen in hun auto stappen en in de nacht verdwijnen.

Dan zou er niets gebeurd zijn. Hij zou onzichtbaar blijven. Voor het aanbreken van de dag zou hij op weg zijn met zijn tas op zijn rug. Niemand zou weten dat hij op de baal stro had geslapen.

De auto? Moest hij... Hij sloop onder het afdak vandaan naar de zwarte bestelwagen. Het was een oude Fiat Ducato. De landcode was RO. De twee mannen waren dus Roemenen. Niet de eerste Oost-Eu-

ropese inbrekers, niet de laatste. Soms pakte dat gewelddadig uit. Het was ook een paar keer met moord geëindigd, herinnerde hij zich. Hij hoopte niet...

Hij bleef roerloos in de duisternis staan en probeerde de gedachte te verdringen. Natuurlijk gebeurde er niets. De Roemenen zouden een flatscreen meenemen en op zoek gaan naar kostbaarheden, en daarna zouden ze naar buiten sluipen en verdwijnen.

Hij zou hetzelfde doen. Niet wachten, maar zijn spullen nu pakken en in de oudejaarsnacht vertrekken.

Op het moment dat hij terug wilde gaan om zijn slaapzak op te rollen, ging er licht aan op de benedenverdieping in de woning. Vlak daarna klonk er een harde kreet en daarna nog een – van pijn?

Hij begon te rennen. Het kostte hem een paar seconden om de woning te bereiken, waar hij door het dichtstbijzijnde raam naar binnen keek. Een oude man met grijs haar lag in zijn pyjama op de vloer met zijn armen afwerend voor zijn gezicht. Hij zag een zwarte gedaante met zijn rug naar hem toe die zijn arm had geheven om te slaan.

Hij rukte de deur open en gaf een brul. Met een paar sprongen was hij in de kamer, waar de kleinste van de mannen klaarstond met een breekijzer om de oude man op de vloer te slaan. De lange man stond naast een omgevallen leunstoel.

Ze hadden allebei een verbaasde uitdrukking op hun gezicht maar bleven kalm. Ze draaiden zich om en vormden een gezamenlijk front tegen hem. De kleine man blafte een scherp bevel tegen zijn makker en deed een stap naar voren. Hij was fors gebouwd en zag eruit alsof hij absoluut niet zou aarzelen om het breekijzer te gebruiken.

Hij handelde instinctief, voortkomend uit jaren training en genadeloze realiteit. *Risk assessment*, risicobeoordeling, of heel eenvoudig het ingestudeerde vermogen om razendsnel een overzicht te krijgen van waaruit het grootste risico bestond en dat als eerste te elimineren.

Hij bukte zich voor de eerste enorme klap met het breekijzer, ging door zijn knieën en veegde de benen van de Roemeen met een draaitrap weg. Voordat zijn tegenstander het vloerkleed raakte, had hij het breekijzer stevig vastgepakt en het uit de handen van de man getrokken. In bijna dezelfde beweging sloeg hij keihard tegen een knieschijf van de Roemeen.

Voordat de oorverdovende kreet van pijn de kleine kamer vulde, stond hij weer op zijn benen, net op tijd om de aanval van de lange

man te ontwijken, die met zijn hoofd naar voren als een woedende stier naderde. Hij ontweek hem en sloeg zijn arm om de nek van de man. Het moment erna sloeg hij het hoofd van de Roemeen tegen de muur naast de deurpost. Terwijl zijn tegenstander in elkaar zakte, ramde hij zijn knie in het middenrif van de man en liet hem los.

De gedrongen man rolde heen en weer op de vloer, terwijl hij jammerde en zijn kapotte knie vasthield. De lange man lag groggy te reutelen, happend naar adem.

Pas nu kon hij aandacht aan de oude man schenken. Hij lag nog steeds op zijn rug, had bloed in zijn mondhoek, een snee op zijn voorhoofd en hield zijn linkerschouder vast. Zonder iets te zeggen trok hij de oude man voorzichtig in een hoek, bij het strijdtoneel vandaan.

Daarna liep hij terug naar de lange man, die nog steeds vocht om lucht in zijn longen te krijgen. Hij doorzocht zijn zakken en vond een paspoort in een zak met een ritssluiting. Hij herhaalde de handeling bij de andere man. Hoewel hij buiten gevecht gesteld leek door de enorme pijn, pakte hij de hals van de man stevig beet met zijn linkerhand, terwijl hij met zijn rechterhand zocht. Vlak daarna vond hij nog een paspoort, in een binnenzak van zijn leren jack.

Hij bekeek de beide paspoorten vluchtig, voordat hij ze in zijn eigen jaszak stopte. Daarna wees hij naar de deuropening.

De lange man kwam langzaam overeind. Het bloed stroomde uit zijn gespleten wenkbrauw over zijn gezicht. Hij ademde nog steeds zwaar maar begon de controle over zichzelf terug te krijgen.

Hij wees zwijgend naar de andere Roemeen en gaf een teken dat de lange man zijn makker overeind moest helpen en dat ze daarna moesten verdwijnen. Nog steeds zonder een woord gezegd te hebben bleef hij midden in de kamer staan en bekeek de terugtocht van de twee armzalige inbrekers.

Het duurde een paar minuten voordat de lange man zijn makker overeind had, waarna ze de duisternis in wankelden naar hun auto.

Hij bleef in de deuropening staan en keek hen na. Het duurde een hele tijd voordat hij de auto hoorde starten en het lichtschijnsel van de koplampen zag. Ze reden achter de schuur langs en verdwenen via de lange grindweg.

Hij voelde een hand op zijn schouder en draaide zich om in de deuropening. Het was de oude man, die overeind was gekomen. De man in de streepjespyjama glimlachte breed en zei:

‘Bedankt, vriend. Ik heb geen idee wie je bent of waar je verdikkeme plotseling vandaan bent gekomen, maar je hebt me gered. Bedankt!’

De oude man stak zijn hand uit. Hij schudde hem, knikte kort en glimlachte. Hij liet het nog steeds na om iets te zeggen. Hij was beland in een situatie die hij per se had willen vermijden.

‘Kom binnen, kom binnen.’ De oude man trok aan zijn arm. ‘Ga zitten, mag ik je iets aanbieden? Het is tenslotte oud en nieuw. Een bier-tje? Een biertje gaat er altijd wel in. Eén moment.’

De man liep naar de keuken. Hij bestudeerde de twee paspoorten opnieuw en stak ze daarna haastig weer in zijn zak. Hij hoorde de koelkastdeur en de kraan. Daarna kwam de oude man terug. Hij had het bloed van zijn gezicht gespoeld en zette twee flesjes bier op de salontafel.

‘Trouwens, ik heet Johannes. Noem me maar “Vis”, dat doet iedereen.’

De oude man knikte in de richting van de bassins en stak zijn hand voor de tweede keer uit.

‘Vertel me eens hoe je hier terecht bent gekomen? Hoe heet je? Wie ben je?’

De ogen van de oude eigenaar van de viskwekerij rustten op hem terwijl hij een flesje bier naar hem toe schoof.

Hij haalde zijn schouders op en spreidde zijn armen verontschuldigend.

‘Sorry, I don’t... Dragos... My name is Dragos. Adrian Dragos.’

‘O, yes, from where?’

Hij hoorde opluchting in het antwoord van de oude man. Misschien omdat hij nu een reden had voor de zwijgzaamheid van zijn onverwachte gast.

‘Romania. I am from Romania.’

‘Thank you very much,’ klonk het met een zwaar accent. De oude man pakte het flesje en ging verder met een brede glimlach die een vergeeld gebit onthulde: *‘And happy new year, mister Dragos.’*

2

Het witte, met bloemen versierde schip werd naar buiten gedragen, klaar om het ruime sop te kiezen op deze fantastische zomerdag met een milde bries en een hemel zonder zorgen.

Het schip was niet op weg naar de haven der doden, zoals je bijna zou geloven. Het zou een groot misverstand zijn om de plek zo te noemen.

De kapitein zou meteen koers zetten in zuidelijke richting, langs de oever van de fjord, door de sluis in Hvide Sande, de Noordzee op, naar de grote oceaan. Vernoemd naar een bekende ontdekkingsreiziger zou hij waarschijnlijk de steven wenden naar verre avonturen.

Ze was zelf afkomstig uit een vissersfamilie in Thyborøn. Misschien hield ze daarom van het idee dat een kist een schip was, en de dood een vaartocht naar het onbekende.

De tijd was omgevlogen. Ze werkte inmiddels drie jaar bij Anker Fjord Hospice, aangetrokken door een documentaireserie op de televisie over de laatste levensdagen van twee mannen. In die drie jaar waren er veel schepen in de haven van het leven geplaatst. De filosofie en het dagelijkse werk met de stervenden werden gedragen door een diep respect voor het leven. De afgelegde zeemijlen. Niets was zinvoller dan de overgang voor de zieken te verlichten.

*Zie, de zon komt op uit de schoot van de zee
Hemel en golven staan in brand, gloeien
Wat een gelukzalige vreugde, alles is heerlijk stil,
Terwijl het licht de kust van de wereld bereikt.*

De overledene had het uitvaartlied zelf uitgekozen. Vitus Sander zou koers naar de zon zetten. Ze glimlachte. Hij was vernoemd naar Vitus Bering, de Deen naar wie de zee tussen Siberië en Alaska was vernoemd.

Vitus Sander, de rijke eigenaar van een elektronicaconcern, was zwak geweest, maar de afgelopen tijd had ze een verandering bij hem opge-

merkt. Hij was rechter en met hernieuwde kracht naar de oever gelopen.

Hij was zevenenzestig jaar geworden. Geboren en getogen in Hjørring, had hij het grootste deel van zijn leven in Kopenhagen doorgebracht, waar het hoofdkantoor van het concern gevestigd was. Longkanker.

Hij had drie jaar geleden afscheid van zijn vrouw moeten nemen. Ze liet haar blik over de rij mensen in de foyer glijden. De zoon en de dochter stonden naast elkaar, en daar was de kleindochter, die een paar keer was blijven slapen tijdens haar trouwe bezoeken aan haar opa. Een bijzonder mooi meisje met lang, blond haar dat aan de universiteit van Kopenhagen studeerde.

Het was vreemd. De persoon die de laatste tijd de meeste tijd bij Vitus Sander had doorgebracht, was niet aanwezig. De sympathieke jongeman met de kleurige kleding en de witte gymmen, altijd witte gymmen. 'Een goede vriend,' had Vitus Sander over hem gezegd. Maar goede vrienden namen afscheid...

Ze was vertrouwd geweest met de machtige conerneigenaar dan met de meeste zieken. Hij had haar zelfs twee keer gevraagd mee te gaan wandelen. Ze hadden op een bank gezeten en over de fjord uitgekeken. Hij wilde niet over zichzelf praten, wilde haar alleen horen vertellen over háár eigen leven. Over haar jeugd bij de kust en haar uitleg over de laatste vaartocht.

Je hoefde geen vissersdochter uit Thyborøn te zijn en gevoel voor de gemoedstoestand van de hemel in je DNA te hebben om een vermoeden te hebben van de donkere wolken die zich van tijd tot tijd boven Vitus Sander samenpakten. Maar dat was heel natuurlijk, aan het eind van de reis op de aarde.

De glimlachende jongeman met de witte gymmen had een goede invloed gehad. Een paar dagen nadat hij was opgedoken, was de toestand van Vitus Sander verbeterd. Alsof de jongeman met de gymmen, die volgens haar Rasmus heette, een rondtrekkende predikant was die hem een biecht had afgenomen en zijn absolutie had gegeven.

*Zie, de zon komt opnieuw uit de zee op
Alle schaduwen van de doden vluchten voor eeuwig!
O, een juichkreet voor het zalig licht:
Het licht staat stil bij de kust van het leven!*

Ze zou de zachteardige, machtige man missen. Morgen zou er al een nieuwe patiënt komen. Een voormalige timmerman uit Randers.

Tegen die tijd zou Vitus Sander vermoedelijk op weg zijn naar de Golf van Biskaje.

3

De angst, die op dit moment aan zijn middenrif knaagde, stond in sterk contrast met de vredige omgeving. Op deze bank op de hoge wal van het kasteel leek Nyborg een goede plek om je te bevinden.

Hij zat op zijn favoriete bank bij Het Koninginnebolwerk bij de wattertoren en de vier rode 18-ponds kanonnen. Onder hem lag de slotgracht breed en machtig met een paar volkstuinhuisjes aan de rand. Als hij zich omdraaide en achter zich keek, had hij het mooiste uitzicht over het stadje waar hij zoveel van was gaan houden.

Alles om hem heen was groen. Niet zachtgroen zoals in het vroege voorjaar, de kleuren waren donkerder, zoals dat kenmerkend was voor juli, als de natuur iets van haar teerheid had verloren.

Hij leunde naar achteren en deed zijn ogen dicht. De zon scheen warm op zijn gezicht, maar dat voelde hij niet. De angst gaf hem een onbehaaglijk en koud gevoel. Bang? Hij was vele keren in zijn leven bang geweest. Wie was dat niet. Maar niet zo. Niet deze allesverterende angst, die op dit moment dreigde om te slaan in een paniek die hem verlamde.

Als hij de consequenties van zijn daden had kunnen overzien, dan was het niet zover gekomen. Dan had hij hier gewoon gezeten om van de zon te genieten. Maar het was te laat. Alles was te laat om terug te draaien.

Hij keek naar beneden en bestudeerde de neuzen van zijn witte Converse-All Stars, en bewoog zijn tenen om te voelen dat hij nog steeds de volledige controle over zijn centrale zenuwstelsel had. Zijn All Stars, die hij had gedragen sinds zijn tijd op de universiteit. Altijd wit, altijd het hoge enkelmodel. Hij kon horen hoe zijn lieve tante zijn achtentertig jaar en academische achtergrond negeerde en uitriep: 'Moet je niet eens iets anders dragen dan die gympen, jongen?'

Er was zoveel lijm die alles in het leven op zijn plek hield. De witte AllStars waren daar maar een klein onderdeel van.

De ijzige laag van angst hoorde niet thuis op deze hoge wal. Had de aanwezigheid van de dood hem laten afkoelen, het eerste ijsblok in zijn binnenste gevormd en de deur op een kier gezet voor de angst?

Deze verschillende mensen met hun verschillende levens, verzameld op een plek bij de fjord, waar ze wachtten in het terminale station, waar maar één soort ticket werd afgegeven.

Op dit moment was hij te bang om in te schatten hoe zijn kansen lagen. Als er iemand in dit stadje was die alles over kansen wist, dan was hij dat. Maar op dit moment voelde hij zich als verlamd.

Hij stak een hand in zijn jaszak en voelde de stapel bankbiljetten ter waarde van 15.000 kronen.

Tien loten met wiskundige systemen voor de woensdagtrekking van de Scandinavische lotto en ongeveer hetzelfde aantal voor de Deense trekking van zaterdag, en ook een paar voor de voetbalwedstrijden van deze week. Altijd met veel kans. Altijd drie wedstrijden zonder enig idee hoe het zou aflopen.

Voetbal was zijn grote passie, maar de angst overschaduwde de gebruikelijke voldoening tijdens het uitkiezen van de juiste wedstrijden met de juiste kansen. Zo was het lange tijd geweest.

Zijn knieën voelden zwak en trilden de hele weg van de wal naar Kvickly.

Het meisje achter de toonbank glimlachte onhandig en knikte vertrouwelijk toen hij de stapel loten naar haar toe schoof.

Hij verdeelde het gokken over vier verschillende plekken in het stadje en over verschillende dagen van de week, allemaal om zo discreet mogelijk te werk te gaan. Hij wilde doorlopen naar het station om de resterende 7.000 kronen in Oddset op de lotto in te zetten.

Het was zijn allerlaatste inzet. De godin van het geluk had hij nooit meer gezien terwijl hij haar nu meer dan ooit in zijn leven nodig had.

4

De enorme spar bleef heel even besluiteloos staan en schudde met zijn piekerige kruin. Daarna moest hij het opgeven. Als een toren waarvan het fundament was opgeblazen, viel hij eerst heel langzaam, en daarna met een enorme snelheid in een wolk van stof op de bosgrond.

Hij constateerde tevreden dat de enorme stam precies was terechtgekomen op de plek die hij had voorspeld. Nu moesten de takken gesnoeid worden, maar eerst zou hij een pauze nemen. Hij zette de kettingzaag uit en legde zijn helm neer.

De jaarringen van de boomstronk waren de indrukwekkende stamboom van de spar. Ring na ring sprak zijn geschiedenis. Jaar na jaar. Het leek zinloos dat hij gekapt moest worden, maar als er iets was wat hij had geleerd in de tijd waarin hij zelf van jaar na jaar had moeten leven, dan was het dat er vaak geen zin was. Ook de grootsten en besten vielen. Ook de allerkleinste en onschuldigste verzameling van jaarringen werd wreed afgebroken.

De Hoogste Boekhouder had geen rechtvaardige verantwoording uitgewerkt. Er waren alleen toevalligheden.

Hij ging zitten en haalde een broodtrommel en een thermoskan uit de kleine rugzak die hij elke dag meenam naar het bos. Hij nam een hap van een dubbele boterham met leverpastei en schonk dampende koffie in. De zon verwarmde zijn gezicht. Alleen een Vlaamse gaai verbrak de stilte.

Hij liet zijn ogen weer op de enorme stronk rusten. Tijd was een vreemde grootheid... In het vrijstaande huis was het een schaars product geweest. Onder andere omstandigheden kon te weinig tijd een onmiskenbaar risico vormen, te veel kon leiden tot onoplettendheid, wat ook gevaarlijk was.

Het afgelopen jaar was tijd onbelangrijk geweest. Een niet-bestaande grootheid die toch een onzichtbare jaarring vormde naast de vorige voor elke voltooide cyclus van twaalf maanden.

Op dit moment had hij geen gevoel van tijd. Die stond stil. Het was onbelangrijk of het negen uur of vijf uur was. Het was onbelangrijk of het maandag of zaterdag was. Als de veranderende namen voor de jaargetijden, die hij zo op prijs stelde, er niet waren geweest, dan zouden de maanden ook niet relevant zijn geweest.

Maar het was juli en hoogzomer. Er was meer dan een halfjaar voorbij sinds hij Johannes Ottesen toevallig had ontmoet. Of Vis, zoals de man het liefst genoemd wilde worden, omdat 'iedereen dat doet'.

Het was nog steeds niet duidelijk of hij op het verkeerde moment op de verkeerde plek was geweest, of juist het tegenovergestelde, maar het feit dat hij Johannes Vis te hulp was geschoten met oud en nieuw had plotseling een deur in zijn leven geopend. Daarom was hij niet verder getrokken en zat hij hier.

Vis was vierenzeventig, te oud, te versleten en te gekweld door reuma om voor zijn kleine viskwekerij te zorgen. Maar hij kende niets anders dan voor de kost te werken.

Tijdens oud en nieuw had Vis hem in zijn gebroken Engels voorgesteld dat hij een paar dagen kon blijven. Iets te eten krijgen, op een warme plek slapen en misschien een handje helpen met de viskwekerij. En zo was het gegaan.

Na twee weken verhuisde hij naar een haveloze arbeiderswoning, die hij had opgeknapt om hem bewoonbaar te maken. Volgens Vis had het huis dertien jaar leeggestaan, nadat hij genoodzaakt was geweest om zijn werknemer te ontslaan omdat er geen geld voor twee salarissen was.

De woning lag een halve kilometer van de viskwekerij aan een grindweg, op een open plek met een loofbos aan de voorkant van het huis, terwijl aan de achterkant een groot naaldbos begon. Vis had het huis jaren geleden zelf gebouwd. Het was gemaakt van gepleisterde betonblokken. Een zitkamer, keuken en toilet beneden en een slaapkamer en een extra kamer op de bovenverdieping. Het dak bestond uit afbrokkelende eternieten platen en was begroeid met grote kussens mos.

Hij stond elke dag om 6.00 uur op en ging aan de slag met de regenboogforellen in de vijvers. De resterende tijd gebruikte hij voor houthakken. Vis had zijn bos jarenlang verwaarloosd. Er was nog minstens twee jaar werk. Hij wist niet hoe lang hij bij de oude, vriendelijke man wilde blijven, maar hij...

Het geluid van een motor op de grindweg onderbrak zijn gedach-

ten. Hij hield de plek tussen de bomen waar zo meteen een auto zou verschijnen geconcentreerd in het oog en pakte zijn handwapen, een betrouwbare Neuhausen, die hij altijd met een vol magazijn binnen handbereik had.

Het was Vis in zijn oude, rode pick-up. Hij aarzelde één moment, want er zat een man naast hem. Hij stopte het pistool terug in zijn rugzak, maar hield zijn rechterhand in de buurt van de kolf. Vis was anders altijd alleen.

‘Daar zit hij, de kanjer. Hij heeft zeker lunchpauze. Dat is hem gegund. Hij werkt als een paard. Hij heeft net die oude enorme spar gekapt.’

Johannes Vis liet het stuur met één hand los om naar de eenzame figuur te wijzen die op een boomstronk op de open plek zat.

‘Hoe heet hij ook alweer?’ vroeg de man op de passagiersstoel.

‘Dragos... Zijn voornaam moet je me niet vragen. Die ben ik vergeten.’

‘Dragos? Zei je Roemenië?’

‘Ja.’

‘Zoals Dracula.’

‘Waarom zeg je dat?’

‘Omdat Dracula ook uit Roemenië kwam, Vis. Dat weet ik. Dragos of Dracula.’

‘Ik zeg je, Bette, dat Dragos voldoende is.’

‘Wie is hij en wat doet hij hier?’

‘Hij is gewoon een Roemeen met een kettingzaag.’

Johannes Vis aarzelde terwijl hij remde en de pick-up langzaam tussen de boomstronken liet zigzaggen. Daarna vroeg hij: ‘Kun je een geheim bewaren, Bette Mathiessen?’

De zwaarlijvige man naast hem, die bijna net zo groot was als een van die Japanse worstelaars die met een witte luier om vochten, zuchtte diep.

‘Ja, ja, dat weet je wel.’

‘Dragos heeft mijn leven gered, maar daar moet je je mond over houden. Ik wil niet dat het bekend wordt. En dat wil hij ook niet.’

Mathiessen schudde langzaam zijn hoofd.

‘Luister, het was oudejaarsavond... Ik was allang naar bed, je weet wel, ik zat helemaal alleen, zoals altijd...’

Toen Johannes Vis klaar was met zijn dramatische verhaal, draaide

hij de contactsleutel om. Het laatste stuk moesten ze lopen.

‘Krijg nou wat,’ hijgde Mathiessen. ‘Krijg nou wat. Heeft hij die schoften in zijn eentje je huis uit gesmeten?’

Vis knikte en stapte uit.

‘En sindsdien is hij hier?’

Vis knikte opnieuw, terwijl Mathiessen zijn lichaam onder luidruchtig gekraak van het chassis op de zitting draaide.

‘Heeft hij geen vrouw en kinderen? Niemand die bij hem op bezoek komt? Wat doet hij als hij vrij is? Jezus, hij heeft een paardenstaart.’ Mathiessen bestudeerde de gedaante op de boomstronk uitvoerig.

‘Vrij? Hij neemt nooit vrij,’ lachte Vis. ‘Ik heb hem gevraagd of hij met me mee wilde rijden naar Brande of Herning, maar nee. Hij wil niet eens naar Skarrild... Hij wil het liefst gewoon hier zijn. Ik doe al zijn boodschappen. Nee, hij heeft drie vrije dagen gehad, nu ik erover nadenk. De eerste keer leende hij mijn auto. Hij moest een paar dingen voor het huis kopen. De twee andere keren heb ik hem naar een van mijn oude kano’s in Brande gereden, en daarna heb ik hem in Sdr. Felding opgehaald. Hij vindt het heerlijk om op de rivier te varen, zegt hij. En hij vist graag. En nee, hij heeft verteld dat hij geen vrouw en kinderen heeft. Kom, Bette, laten we hem gedag gaan zeggen. Hij bijt niet. *Hello, Dragos! How are you?*’ Vis hief zijn hand en zwaaide.

De man, die achter Vis aan wankelde, was zo groot en dik dat hij aan een zepelin met benen deed denken. Hij leek dan ook niet enthousiast over de korte tocht over het oneffen terrein.

De hand die hij in de rugzak bij het pistool had gehouden, had hij allang teruggetrokken. De makker van Vis was onschuldig in al zijn glorie, maar het irriteerde hem dat hij de man nu blijkbaar moest begroeten. De ideale situatie was dat Vis en hij alleen waren en dat verder niemand wist van zijn bestaan als de hulp van de oude eigenaar van de viskwekerij. En nu sleepte Vis een enorme, zwetende vleesberg mee.

Hij hief zijn hand en beantwoordde Vis’ begroeting. Een paar minuten geleden was het zo heerlijk stil geweest en nu moest hij zijn beste Roemeense accent opdiepen. Niet dat hij daar problemen mee had, hij was er langzamerhand aan gewend geraakt. Hij wilde alleen het liefst met rust worden gelaten.

‘Hello, Dragos, meet my good friend, Mathiessen.’

Hij glimlachte en knikte naar de enorme man.

‘Bier?’ vroeg de gast, en hij stak zijn handen in zijn jas en haalde een paar blikjes tevoorschijn.

‘*No thanks.*’

Hij schudde zijn hoofd. Alcohol op dit tijdstip van de dag stompte de zintuigen en de spieren af.

Johannes Vis stapte van zijn ene voet op de andere, zoals hij vaak deed terwijl hij zocht naar de juiste woorden om een gesprek te beginnen met een aanloop van twee tot drie korte zinnen.

‘*You see, Dragos, I am going to Brugsen... To buy things... Do you want anything?*’

Hij knikte langzaam. Ja, hij had een paar dingen nodig. En het was veel beter om het nu te regelen dan dat Vis bij hem langs zou komen. Hij vond het niet prettig als Vis naar de arbeiderswoning toe kwam. Niet dat er iets slechts in de vriendelijke man zat. Er waren alleen veel dingen waarvan hij niet wilde dat de oude man ze zou ontdekken. Daarom had hij hem nooit verder dan de drempel laten komen.